

ความสามารถทางการค้าเชิงเรื่องโถง และเชิงนโยบายทั้งของเด็กไทย
ที่มีส่วนงานพาพทาง เศรษฐกิจและสังคมทางกัน

นางสาวนิยะดา ศรีจันทร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต

แผนกวิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๖๑

001281

I 1598022A

ASSOCIATIVE AND CONCEPTUAL ABILITIES OF THAI CHILDREN
WITH DIFFERENT SOCIO-ECONOMIC STATUS

Miss Niyada Srichantra

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of The Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

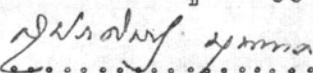
Graduate School

Chulalongkorn University

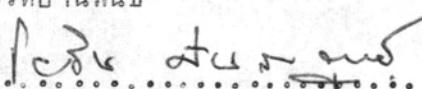
1978

หัวขอวิทยานิพนธ์ ความสามารถทางการคิดเชิงเชื่อมโยงและเชิงมโนทัศน์
 ของเด็กไทย ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่างกัน
 โดย นางสาวนิยะดา ศรีจันทร์
 แผนกวิชา จิตวิทยา
 อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ประสาร มาลาภูด ณ อุบลฯ

บันทึกวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์นับเป็น
 เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

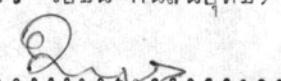

 รักษาการในตำแหน่งคณบดีบันทึกวิทยาลัย
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุประคิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

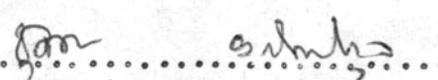
ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โยธิน ศันสนุห์)

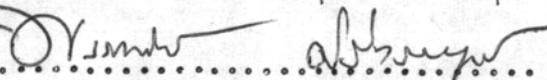
กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ประสาร มาลาภูด ณ อุบลฯ)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ยงกิติกุล)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรรพาพิทย์ ศิริวรรณบุศย์)

ลิขสิทธิ์ของบันทึกวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวขอวิทยานิพนธ์

ความสามารถทางการคิดเชิงเชื่อมโยงและเชิงมโนทัศน์
ของเด็กไทยที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่างกัน

ชื่อนิสิต

นางสาวนิษดา ศรีจันทร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. ประสาร มาลาภุล พ อุษขยา

แผนกวิชา

จิตวิทยา

ปีการศึกษา

๒๕๖๑

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบความสามารถสรุปครอบคลุมของทฤษฎีความ
สามารถทางสมองสองระดับของเด็กไทยที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจ
สังคมต่างกัน ทั้งนี้ โดยการใช้เครื่องมือ ๒ ชนิด คือ แบบสอบถามและงานเรียนรู้
แบบระลึกเสรี

กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กไทย ระดับชั้นประถมศึกษานิที ๔ จำนวน ๔๐ คน
จากโรงเรียนประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ๔ โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างแบ่งตาม
ระดับสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมที่แตกต่างกัน ๒ ระดับ โดยใช้เกณฑ์ที่คัดลิ่นจากดัชนี
๓ ตัว คือ การศึกษา อาชีพ และรายได้ของบิดา-มารดา

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดทำแบบสอบถาม ๒ ชุด คือ แบบสอบถามวัดช่วงความจำตัวเลข
ซึ่งเป็นแบบสอบถามวัดความสามารถระดับ ๑ หรือความสามารถเชิงเชื่อมโยง แบบสอบถาม
แสดงการคิดเชิงเชื่อมโยง ซึ่งเป็นแบบสอบถามวัดความสามารถระดับ ๒ หรือ
ความสามารถเชิงมโนทัศน์ แบบ ๑ และแบบ ๒ แบบ ๑ คือ ระลึกรายการ
จำแบบจัดประเภทไม่ได้ และแบบจัดประเภทได้ ซึ่งเป็นงานเรียนรู้เกี่ยวกับกับ
ความสามารถระดับ ๑ และระดับ ๒ ตามลำดับ ข้อมูลที่ได้จากการเครื่องมือทั้งสองชนิด
นำมาแยกวิเคราะห์โดยวิธีการ เคียงกัน คือ การหาความซ้อนในเลขคณิต ส่วนเบื้องบน-

๗

มาตรฐาน สัมประสิทธิ์สัมพันธ์แบบเพียร์สัน สัมประสิทธิ์คดอย และการทดสอบ
ความมีนัยสำคัญของความแตกต่างของคาสถิติกังก่าว

ผลการวิจัย ปรากฏว่าสนับสนุนทฤษฎีของเจนเสนเพียงเล็กน้อย จนอาจสรุป
ได้ว่า ทฤษฎีความสามารถทางสมองส่องระดับของเจนเสนไม่สามารถสรุปครอบคลุม^๒
ได้กับกลุ่มเด็กไทย นอกจากนี้ จากผลการวิจัยที่พบว่า รูปแบบความสัมพันธ์ของคะแนน
แบบสอบ ๒ ชุด และคะแนนการระดับรายการคำ ๒ แบบ มิได้เป็นไปตามรูปแบบตาม
ขอเสนอแนะของเจนเสน ซึ่งอาจแสดงถึงปัญหาความตรงเริง โครงสร้างของเครื่องมือ^๓
ทั้ง ๒ ชนิดที่เจนเสนได้เสนอไว้ ดังนั้น จึงควรมีการตรวจสอบ หรือปรับปรุงเครื่องมือ^๔
ดังกล่าวก่อนที่จะนำใช้ในการศึกษาครั้งต่อไป

Thesis Title "Associative and Conceptual Abilities of
 Thai Children with Different Socio-Economic Status"

Name Miss Niyada Srichantra

Thesis Advisor Associate Professor Prasarn Malakul, Ph.D.

Department Psychology

Academic Year 1978

Abstract

The purpose of this research was to investigate the generality of the Jensen's two level theory of mental abilities in Thai children with different socio-economic status by using two kinds of measuring instruments : tests and free recall learning tasks.

Subjects were 490 Thai fifth graders from 5 elementary schools in Bangkok metropolis. They were stratified with respect to the two different socio-economic status levels by using the criterions derived from 3 indices namely educations, occupations and incomes of their parents.

All of the subjects had to take the two tests : digit span test (level I or associative ability test), the Standard Progressive Matrices (level II or conceptual ability test), and the two free-recall learning tasks: free recall of uncategorized and categorized lists (Level I and Level II learning tasks, respectively). Data of each of the two measuring instruments were separately analysed by the same

statistical procedures in terms of Arithmetic Mean, Standard Deviation, Pearson's Product Moment Correlation Coefficient, Regression Coefficient, and testing the significance of differences of these statistics.

The research result provided so few support for Jensen's Theory that it might be concluded that the Jensen's two level theory of mental abilities could not be generalized to the Thai children. Furthermore, as the findings showed that correlation patterns of the two tests' scores and the two learning tasks' scores were not pertained to Jensen's proposition. The question of the construct validity of the two measures proposed by Jensen should be signified. They should therefore, have more investigation or possible revision before using on furthur study.

กิจกรรมประจำ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำคัญมาก เพราะผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือจาก
รองศาสตราจารย์ ดร. ประสาร มาลาฤทธิ์ อุบลฯ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย
ซึ่งกรุณาให้แนวคิดเกี่ยวกับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ในคำปรึกษาแนะนำและตรวจสอบแก้ไข
ปรับปรุงของพรองทาง ๆ อีกทั้งให้กำลังใจอย่างคีย์ตลอดมา และจากผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง พิริยานุวัฒน์ ซึ่งกรุณาให้คำแนะนำทางด้านสถิติ พร้อม
ทั้งให้ขอคิดบางประการที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอสักചาบชั่งในความ
กรุณาของท่านอาจารย์ทั้งสอง เป็นอย่างยิ่ง จึงขอรับขอบพระคุณอย่างสูง ไว้ ณ
โอกาสนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณครูนี ฤทธิ์รัตนกิจ คุณนันทนา จินต์โภวิท
ตลอดจนคณาจารย์และนักเรียนของโรงเรียน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ได้ให้
ความร่วมมือ ทำให้การเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญๆ สำเร็จลุล่วงไปอย่างดี

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอรับขอบพระคุณ บิชา มาตรา ผู้ชั้งสนับสนุนงานกำลัง
ทรัพย์ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ไม่โดยตลอด

นิยะดา ศรีจันทร์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ๑

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ๒

กิจกรรมประจำปี ๓

รายการตารางประจำปี ๔

รายการรูปประจำปี ๕

บทที่

๑. บทนำ ๑

มุ่งหมาย ๑

ความเป็นมาและความสำคัญของมุ่งหมาย ๑

ทฤษฎีเบื้องหลังงานวิจัย ๒

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ๓๗

ความมุ่งหมายของการวิจัย ๖๕

สมมติฐานของการวิจัย ๖๖

ขอบเขตของการวิจัย ๖๗

ข้อทดลองเบื้องต้น ๖๘

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย ๖๙

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย ๗๐

๒. วิธีดำเนินการวิจัย ๗๑

กลุ่มตัวอย่างประชากร ๗๑

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ๗๒

บทที่

หน้า

วิธีคำนวณการรวมข้อมูล	๙๕
การจัดระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	๙๖
๓. ผลการวิจัย	๑๐๔
๔. ภัณฑ์ผลการวิจัย	๑๑๕
๕. สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	๑๓๐
สรุปผลการวิจัย	๑๓๗
ภาคผนวก	๑๔๕
ภาคผนวก ก. สูตรสถิติกที่ใช้ในการวิจัย	๑๔๖
ภาคผนวก ช. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๑๔๙
ประวัติย่อเชิง	๑๕๑

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

๑.	สรุปผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทดสอบสมมติฐาน ของเงินเดือน	๔๖
๒.	จำนวนและอายุเฉลี่ยของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร จำแนกตาม โรงเรียนและระดับสถานภาพทาง เศรษฐกิจสังคม .	๔๗
๓.	อัตราส่วนรายของบุรุษที่มีงานทำในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามชนิดการศึกษาและปัจจัยสำรวจ	๔๘
๔.	สรุปเกณฑ์ใช้แบ่งสถานภาพทาง เศรษฐกิจสังคมของกลุ่ม ตัวอย่าง ชั้นนักวิจัยอ่อน ๆ ไปสูงไว้	๔๙
๕.	เครื่องมือและเวลาที่ใช้ในการทดสอบแหล่งศรัง	๕๖
๖.	มัธยมเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนแบบสอบถามวัดช่วงความจำตัวเลข (DST) แบบสอบถามการต่อการสืบสานเชิงวิชาการ (PM) การระลึก รายการคำแบบจัดประเภทไม่ได้ (FRU) และแบบจัดประเภทได้ (FRC) และการเปรียบเทียบความต่างของคะแนนมัธยมเลขคณิต ตั้งแต่ ต่ำไปสูงไว้ $t-test$ แห่งหากความต่าง	๖๐๓
๗.	การทดสอบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนกลุ่ม ตัวอย่างที่ได้คะแนนความสามารถเชิงเรื่อง ไปสูงกว่า ค่าเฉลี่ย แท้ที่คะแนนความสามารถเชิงเรื่อง ในทั้งหมดกว่า ค่าเฉลี่ย กับกลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนนความสามารถเชิงเรื่อง ไปสูงกว่า ค่ากลางค่าเฉลี่ย แท้ที่คะแนนความสามารถเชิงเรื่อง ในทั้งหมดกว่า ค่าเฉลี่ย	๖๐๔

รูปที่

หน้า

๘. แผนภาพแสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งตามระดับ
คะແນนของแบบสอบถามวัดช่วงความจำตัวเลข และแบบสอบถาม
แสดงการคิดไปเรื่อยซึ่งเมตริกซ์ ๙๐๕
๙. แผนภาพแสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งตามระดับ
คะແນน ของการระลึกภารกิจแบบจัดประเกทไม่ได้
และจัดประเกทได้ ๙๐๖
๑๐. แผนภาพแสดง ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (ความชัน) ของ
เส้นตรงที่ใช้ ทำนายคะແນแบบสอบถามวัดช่วงความจำ
ตัวเลข (DST) จากคะແນแบบสอบถามแสดงการคิด
ไปเรื่อยซึ่งเมตริกซ์ (PM) ของกลุ่มเด็กไทยที่มี
สถานภาพเพื่อชุมชนสูงและทำกาวาเกนท ๙๑๐
๑๑. แผนภาพแสดง ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (ความชัน) ของ
เส้นตรงที่ใช้ทำนายคะແນการระลึกภารกิจภารกิจแบบ
จัดประเกทไม่ได้ (FRU) จากคะແນการระลึกภารกิจภารกิจ
แบบจัดประเกทได้ (FRC) ของกลุ่มเด็กไทยที่
มีสถานภาพทางเพื่อชุมชนสูงและทำกาวาเกนท ๙๑๑